

Rapportage

behorende bij het project:

Quickscan Flora en Fauna Sportpark Molenzicht te Alblasserdam

Opdrachtgever

Transect
Australiëlaan 5a
3526 AB Utrecht

Projectnummer	P14.0504
Datum	11 juli 2014
Pagina's	16
Versie	1
Status	Definitief
Archiefcode	P14.0504rp.0101

Opsteller	J. Siebeling
Controle	R. Koolstra
Vrijgave	J. Siebeling

Ingenieursbureau voor
land | water | milieu

LWM
Ewislaan 12
1852 GN Heiloo
e-mail info@bureaulwm.nl
internet www.bureaulwm.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Wet- en regelgeving	
2.1	Flora- en faunawet	2
2.2	Habitatrichtlijn	3
2.3	Rode Lijst	3
3	Beschrijving projectgebied en ingrepen	4
4	Uitgevoerd onderzoek	
4.1	Bronnenonderzoek	6
4.1.1	Resultaten bronnenonderzoek internet	6
4.1.2	Resultaten LNV-loket	8
4.2	Veldbezoek	10
4.3	Waarschijnlijkheid voorkomen beschermde soorten	10
4.3.1	Vogels	10
4.3.2	Vaatplanten	10
4.3.3	Zoogdieren	11
4.3.4	Reptielen en amfibieën	11
4.3.5	Vlinders en libellen	12
4.3.6	Mieren en kevers	12
4.3.7	Vissen	12
4.4	Effecten van de werkzaamheden op flora en fauna	12
4.5	Noodzaak aanvragen van ontheffing Flora- en faunawet	14
5	Conclusies en aanbevelingen	15

Bijlagen

1	Bepalingen volgens de Flora- en faunawet
2	Tabel 2 en 3 soorten volgens de Flora- en faunawet
3	Foto's veldbezoek projectgebied
4	Overzicht onderzocht kilometerhok
5	Rapportage Natuurloket

1 Inleiding

In opdracht van Transect heeft LWM een quickscan in het kader van de flora en fauna wetgeving uitgevoerd ter voorbereiding van de ontwikkeling van een sporthal op het sportpark Molenzicht in Alblasserdam.

Aanleiding voor het onderzoek

Het voornemen bestaat om op het bestaande korfbalveld (zuidelijk gelegen grasveld van sportpark Molenzicht) een sporthal te bouwen.

Voor het verkrijgen van de benodigde vergunningen eist de gemeente een quickscan naar de aanwezige Flora en Fauna op de betreffende locatie en de eventuele impact van de werkzaamheden op de Flora en Fauna.

Als bij de voorgenomen werkzaamheden verwacht kan worden dat de verbodsbepalingen ten aanzien van betreffende beschermde soorten worden overschreden, zal vrijstelling van, of ontheffing voor ex artikel 75 van de Flora- en faunawet moeten worden verkregen. Tevens wordt er bij onderhavig onderzoek onderzocht of, en welke, mitigerende maatregelen bij de uitvoering van de werkzaamheden moeten worden getroffen.

Werkwijze

De quickscan geeft een indruk van de aanwezigheid van beschermde soorten binnen het plangebied. Tevens wordt globaal inzicht verkregen in de mogelijke effecten van de werkzaamheden op de aanwezige soorten.

De quickscan wordt opgesteld aan de hand van een bronnenonderzoek en een oriënterend veldbezoek. Het veldbezoek is een momentopname, en pretendeert niet de volledigheid van een veldinventarisatie. Een veldinventarisatie omvat meerdere veldbezoeken (in de verschillende seizoenen) waarbij volgens een gestandaardiseerde methode wordt gewerkt.

De quickscan geeft een beperkt beeld van de soorten die in het gebied voorkomen. De resultaten van de quickscan kunnen daarom niet zondermeer, zonder verdere aanvulling, worden gebruikt als ondersteuning bij het indienen van een ontheffingsaanvraag ex artikel 75 in het kader van de Flora- en faunawet. Hiervoor zullen in de meeste gevallen eerst verdere gerichte inventarisaties moeten worden uitgevoerd.

Leeswijzer

Het rapport is als volgt opgebouwd: in hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de wet- en regelgeving. In hoofdstuk 3 wordt het projectgebied beschreven. In hoofdstuk 4 wordt het uitgevoerde onderzoek toegelicht en de effecten van de werkzaamheden op de flora en fauna beschreven. Het rapport wordt in hoofdstuk 5 met conclusies en aanbevelingen afgesloten.

2 Wet- en regelgeving

Voorafgaand aan het uitvoeren van werkzaamheden is toetsing aan de wetgeving voor natuur verplicht. Indien de geplande werkzaamheden leiden tot (ongewenste) effecten op beschermde natuurwaarden is aanvraag van een ontheffing noodzakelijk. De volgende wet- en regelgeving is hierbij van belang:

- ▶ Flora- en faunawet,
- ▶ Habitatrichtlijn,
- ▶ Rode lijst.

In de volgende hoofdstukken wordt verder ingegaan op deze wet- en regelgeving.

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet regelt de wettelijke bescherming van de in het wild levende inheemse planten en dieren. Deze bescherming houdt onder meer in dat handelingen waarmee beschermde dieren worden verontrust, verjaagd, gevangen of gedood, verboden zijn. Ook het verontrusten en beschadigen van rust- en voortplantingsplaatsen van beschermde dieren is verboden (algemene verbodsbepalingen).

Naast de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet geldt de zorgplicht ten aanzien van alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. De zorgplicht geldt altijd, voor iedereen en in alle gevallen.

In bijlage 1 zijn een aantal relevante artikelen uit de Flora- en faunawet opgenomen.

De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie kan in voorkomende gevallen ontheffing verlenen van één of meer van de verbodsbepalingen van de wet ten behoeve van onder meer belangen als onderzoek en onderwijs, herintroductie of wanneer er sprake is van groot openbaar belang (artikel 75). Hierbij kan gedacht worden aan ontheffingen in het kader van infrastructurele werken. Verder kunnen ontheffingen worden verleend voor het onderhoud van wateren, waterkanten, oevers en graslanden.

Bij de Flora- en faunawet horen tabellen met alle beschermde soorten. Vogelsoorten zijn niet in deze tabellen opgenomen, omdat alle soorten in Nederland beschermd zijn. Tabel 1 is een lijst met algemene soorten, waarvoor een vrijstelling geldt voor onder meer ruimtelijke ontwikkeling.

Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd conform een goedgekeurde gedragscode geldt voor tabel 2 en 3 een vrijstelling, voor activiteiten die als 'bestendig beheer en onderhoud' worden gekwalificeerd.

Bij ruimtelijke ontwikkeling, waaronder de ontwikkeling van een sporthal valt, is er alleen vrijstelling voor tabel 2 soorten indien er een goedgekeurde gedragscode is opgesteld. Als er soorten uit tabel 3 voorkomen waarop een negatieve invloed is te verwachten, dan moet er ontheffing worden aangevraagd.

In bijlage 2 zijn de tabel 2 en 3 soorten uit de Flora- en faunawet opgenomen.

2.2 Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn moet voorkomen dat soorten en habitats in Europa niet in aantallen of omvang achteruitgaan. Bijlage II van deze richtlijn bevat soorten van Europees belang, waarvoor speciale beschermingszones zijn aangewezen (Natura 2000). In bijlage IV van de habitatrichtlijn staan bedreigde soorten waarvoor een verbod geldt op het verstoren of vernietigen van de soorten in hun leefgebied.

2.3 Rode Lijst

De Rode lijst is een opsomming van verdwenen, (ernstig) bedreigde, kwetsbare en gevoelige planten en dieren in Nederland. Het opstellen van de Rode lijst is één van de acties uit het Programma Groots Natuurlijk uit de Nota natuur, bos en landschap in de 21e eeuw 'Natuur voor mensen, mensen voor natuur' (Ministerie van LNV, 2000). Rode lijsten worden gebruikt als ijkpunt voor natuurbescherming en beleid. De rode lijst heeft verder geen juridische status.

3 Beschrijving projectgebied en ingrepen

Het projectgebied omvat het sportpark Molenzicht en is gelegen ten zuidoosten van De Boezem te Alblasserdam. Voor de betreffende locatie zijn plannen om een sporthal te bouwen en de parkeergelegenheid uit te breiden. In figuur 3.1 is het bouwplan opgenomen.

Figuur 3.1: Bouwplan

Op het meest zuidoostelijke sportveld wordt volgens het huidige plan de sporthal gerealiseerd. Het bestaande hockeyveld blijft ongewijzigd. Het parkeervoorzieningen worden uitgebreid op een strook speelveld (grasland) op het noordoostelijke grasland.

Binnen het plan wordt geen bebouwing gesloopt en worden geen bestaande bomen gekapt, wel wordt de groenstrook rondom de speelvelden in model gebracht en aan de noord-west zijde vervangen door knotwilgen.

Een overzicht van de ligging van het gebied is weergegeven in figuur 3.2 en 3.3. In bijlage 3 zijn verschillende foto's van het projectgebied opgenomen.

This aerial map shows the Rotterdam area, with the 'Nieuw-Lekkerland' district highlighted by a red circle. The map includes various roads, waterways, and landmarks. Key features include the 'Rijnstraat' and 'Oost-Kinderdijk' roads, the 'Hoge Boezem van de Overwaard' area, and the 'Alblasserdam' district. The map also shows the 'Noordtunnel' and 'E19' road. The 'Nieuw-Lekkerland' district is located in the eastern part of the city, near the 'Alblasserdam' district.

An aerial photograph of a residential neighborhood in Rotterdam, The Netherlands. The image shows a dense arrangement of houses and apartment buildings, interspersed with green spaces and parks. Several streets are visible and labeled with white text: Boerenpad, Zeelt, Schrijverste, Salamander, De Rietlanden, De Kreeften, De Boezem, De Lagune, De Dorpen, Groen van Prinsterer, Troelsstraat, Van Hogendorpweg, Thorbeckestraat, and De Savoye. A large green field is prominent in the center-left, and another smaller one is at the bottom left. The overall scene depicts a typical urban environment with a mix of built-up areas and open space.

4 Uitgevoerd onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd in juni / juli 2014. Voor het uitvoeren van de quickscan zijn de volgende werkzaamheden verricht:

- ▶ bronnenonderzoek,
- ▶ veldbezoek,
- ▶ vaststellen van effecten op het projectgebied,
- ▶ vaststellen van de noodzaak tot het aanvragen van ontheffing van de Flora- en faunawet.

De nadruk van het onderzoek is gericht op de aanwezigheid van planten en dieren die aan de projectlocatie verbonden zijn voor hun overwinterings- en voortplantingsgebied.

4.1 Bronnenonderzoek

Voor het bronnenonderzoek zijn de volgende organisaties benaderd en websites geraadpleegd:

- ▶ Natuurloket,
- ▶ Waarneming.nl,
- ▶ Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie,
- ▶ Ravon.nl
- ▶ Ecologische atlas van de gemeente Amsterdam

4.1.1 Resultaten bronnenonderzoek internet

Natuurloket.nl

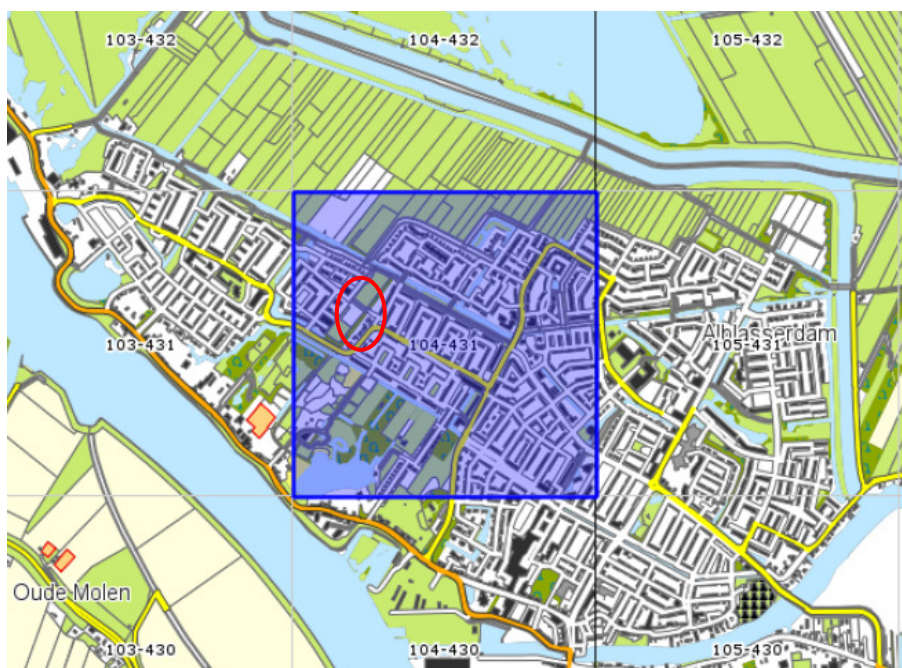
Op het internet zijn gegevens over het voorkomen van beschermde soorten in het onderzoeksgebied bij het Natuurloket opgevraagd. De gegevens van Het Natuurloket zijn afkomstig uit databanken van particuliere gegevensbeherende organisaties (PGO's) zoals VZZ, Sovon, Ravon, De Vlinderstichting, EIS-Nederland, Floron, NMV en BLWG.

Het Natuurloket werkt met een indeling van Nederland in kilometerhokken. Voor de projectlocatie, zoals weergegeven in figuur 3.2, zijn de gegevens van kilometerhok X:104/Y:431 opgevraagd.

In figuur 4.1 is een afbeelding opgenomen waarin de regionale ligging van het betreffende kilometerhok is opgenomen.

Figuur 4.1 Ligging projectgebied (rode cirkel) in het kilometerhok

Het kilometerhok beslaat een aanzienlijk groter gebied dan het projectgebied, daardoor is het mogelijk dat kritische soorten niet daadwerkelijk zijn waargenomen binnen het projectgebied.

Niet alle groepen zijn geïnventariseerd en de mate van inventarisatie varieert per groep. De levering van de gegevens van het Natuurloket is opgenomen als bijlage 5. Het gaat om een beknopte levering wat inhoudt dat er geen specifieke soorten zijn benoemd. In eerste instantie geeft dit voldoende informatie; inzicht in de aan- of afwezigheid van een beschermde soortgroep en de omvang van deze groepen.

De belangrijkste gegevens van het Natuurloket zijn in onderstaande tabel 4.1 samengevat.

Tabel 4.1: Samenvatting beknopte levering Natuurloket kilometerhok

Beschermingsstatus	Aantallen per soortgroep				
	Vaatplanten	Zoogdieren	Vogels	Amfibieën	Dagvlinders en Libellen
Rode lijstsoorten	1	2	45	1	3
Ffwet tabel 1	5	9		4	
Ffwet tabel 2, 3	3	3		2	
Ffwet vogels			183		
Hrl soorten bijlage II					
Hrl soorten bijlage IV		3		2	
Totaal aantal soorten (ook zonder beschermingsstatus)	235	16	195	6	38

Uit de tabellen 4.1 blijkt dat er binnen het kilometerhok, waarbinnen de projectlocatie gelegen is:

- ▶ Eén vaatplantsoort voorkomt die op de Rode lijst is opgenomen, daarnaast is zijn vijf soorten aanwezig die in tabel 1 Flora-en faunawet zijn opgenomen en nog 3 soorten die in tabel 2/3 zijn opgenomen.
- ▶ Twee zoogdiersoorten voorkomen die op de Rode lijst zijn opgenomen. Daarnaast komen negen zoogdiersoorten voor die in tabel 1 van de Flora- en Faunawet zijn opgenomen en nog drie soorten die in tabel 2 en/of 3 staan van de Flora- en faunawet zijn opgenomen. Tevens zijn 3 soorten aangetroffen die zijn opgenomen in bijlage IV van de habitatrichtlijn.
- ▶ Er 45 soorten vogels zijn waargenomen die op de Rode lijst zijn vermeld.
- ▶ Eén amfibiesoort is waargenomen die voorkomt op de Rode lijst, daarnaast zijn 4 soorten waargenomen die in tabel 1 van de Flora- en faunawet zijn opgenomen en nog twee soorten die in tabel 2/3 zijn opgenomen. Tevens zijn 2 soorten aangetroffen die in bijlage IV van de habitatrichtlijn zijn opgenomen.
- ▶ Drie soorten dagvlinders en libellen voorkomen die zijn opgenomen op de Rode Lijst.

4.1.2 Resultaten LNV-loket

Natura 2000

Het gebied ligt niet in een Natura 2000 gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied (Boezems Kinderdijk) is gelegen ten noorden van de projectlocatie op een afstand vanaf circa 150 meter.

Ecologische hoofdstructuur

De projectlocatie ligt in een zone die onderdeel uitmaakt van de Ecologische hoofdstructuur (EHS). Rondom de bebouwing van Alblasserdam (en op korte afstand van de projectlocatie) is echter wel een EHS aanwezig.

De ligging van het projectgebied en de Natura 2000 en EHS gebieden zijn opgenomen in figuur 4.3 en 4.4.

Figuur 4.3 Ligging projectgebied en nabij gelegen Natura 2000

Figuur 4.4: Ligging projectgebied en EHS in omgeving

4.2 Veldbezoek

Op 8 juli 2014 heeft een oriënterend veldbezoek plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek is de projectlocatie en direct omgeving daarvan geïnventariseerd op het mogelijk voorkomen van beschermde soorten. Op basis van de biotooptypen die in het gebied aanwezig zijn, is bepaald waar eventueel beschermde soorten verwacht kunnen worden.

De projectlocatie omvat de sportvelden van sportpark Molenzicht en de directe omgeving.

Het terrein bestaat momenteel uit sportvelden van gras en kunstgras. Daarnaast is diverse bestrating aanwezig voor wandelpaden en parkeerterrein. Rondom de sportvelden is een groenstrook aanwezig met bossage. Aan de zuidzijde van de sportvelden is de groenstrook ook voorzien van enkele loofbomen. Deze loofbomen zijn nog relatief jong en daardoor niet geschikt voor het mogelijk nestelen of verblijven van vleermuizen. .

Tijdens het veldbezoek zijn verschillende vogelsoorten op de projectlocatie en in de omgeving waargenomen, die kenmerkend zijn voor het stedelijke en landelijke gebied. De aangetroffen soorten zijn: merel, houtduif en koolmees.

Tijdens het veldbezoek is ter plaatse van de sportvelden tevens aandacht besteed aan het voorkomen van wettelijk beschermde planten. Beschermde plantsoorten zijn niet aangetroffen.

De foto's van het veldbezoek zijn als bijlage 3 opgenomen.

4.3 Waarschijnlijkheid voorkomen beschermde soorten

Op basis van de uitgevoerde inventarisaties en de aanwezige biotopen is een inschatting gemaakt van de waarschijnlijkheid van de aanwezigheid van beschermde soorten. In de paragrafen 4.3.1 tot en met 4.3.7 wordt hier nader op ingegaan.

4.3.1 Vogels

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het projectgebied voor verschillende soorten vogels geschikt is als onderdeel van hun leefgebied. De bomen en struiken aan de buitenranden van het terrein kunnen hierbij dienen als rust- en broedgelegenheid. Vogelnesten zijn niet waargenomen, mogelijk bevinden deze zich wel in de ondoorzichtige bossage en bomen rondom de sportvelden. De groene strook rond de sportvelden en de bomen aan de zuidzijde blijven volgens het huidige plan behouden en behoren zodoende niet tot het projectgebied.

Conclusie: Mogelijk benutten een aantal vogelsoorten het projectgebied als onderdeel van hun leef-/foerageergebied. De beplanting en bomen rond de sportvelden zouden kunnen dienen als mogelijke broedgelegenheid.

4.3.2 Vaatplanten

Uit de gegevens van de inventarisatie blijkt dat er verschillende vaatplanten in de omgeving voorkomen, die op de Rode lijst of in een tabel van de Ff-wet staan. De projectlocatie bestaat voor een groot deel uit intensief onderhouden sportgrasveld, kunstgrasveld en bestrating. Op de projectlocatie zijn geen beschermde plantsoorten aangetroffen. De

oevers van de watergangen rond de projectlocatie zijn niet onderzocht aangezien de bouwplannen daar geen betrekking op hebben.

Conclusie: Op de projectlocatie zijn geen beschermde plantsoorten aanwezig.

4.3.3 Zoogdieren

Uit het veldbezoek blijkt dat de projectlocatie voor een aantal grondgebonden zoogdieren, zoals diverse soorten muizen, mollen en egel, geschikt is. Tijdens het veldbezoek is geen grondgebonden zoogdier waargenomen.

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn strikt beschermde soorten. In de omgeving van het projectgebied zullen verschillende soorten vleermuizen voorkomen. Vleermuizen zijn cultuurvolgers en maken vaak gebruik van lijnvormige elementen in de openbare ruimte (bebouwingsstructuur, groenstructuur en straatverlichting). De bestaande groenstructuur blijft volgens het huidige plan behouden, de bomen aan de zuidzijde van de sportvelden zijn relatief jong en daardoor bevatten deze geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen (hiervoor geschikte kieren, spleten en holtes ontbreken).

De bouw van de sporthal zal geen verandering teweegbrengen aan voorkomende lijnvormige elementen waardoor aanwezige vleermuizen niet in hun vliegroutes verstoord worden.

Conclusie: Mogelijk benutten een aantal grondgebonden zoogdieren de projectlocatie als onderdeel van hun leefgebied. Vleermuizen kunnen de projectlocatie gebruiken als foerageergebied. Een negatieve impact door de geplande bouwwerkzaamheden wordt niet verwacht.

4.3.4 Reptielen en amfibieën

In het kilometerhok zijn verschillende amfibieën waargenomen die beschermd zijn. Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen of amfibieën aangetroffen. De projectlocatie is alleen geschikt als landbiotoop aangezien oppervlaktewater, nodig voor de voortplanting, niet binnen het projectgebied aanwezig is. Gezien de afstand tussen de rond het projectgebied gelegen watergangen en de projectlocatie wordt het niet uitgesloten dat beschermde soorten amfibieën op de projectlocatie kunnen voorkomen, er zijn echter voldoende vlucht en uitwijkmogelijkheden.

Conclusie: Er komen mogelijk beschermde soorten reptielen en amfibieën op de projectlocatie.

4.3.5 Vlinders en libellen

Tijdens het veldbezoek zijn geen vlinders en libellen aangetroffen. Voor vlinders en libellen is in het projectgebied geen tot zeer minimaal geschikt biotoop aanwezig.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vlinders en libellen op de projectlocatie voor die ook voor het voortbestaan hiervan afhankelijk zijn.

4.3.6 Mieren en kevers

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat op de projectlocatie geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor beschermde soorten mieren en kevers. Voor het voorkomen van beschermde soorten mieren is de aanwezigheid van (open) naaldbossen een voorwaarde. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde mieren of mierenhopen waargenomen.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten kevers en mieren voor op de projectlocatie.

4.3.7 Vissen

Uit de waarnemingen tijdens het veldbezoek is gebleken dat op de projectlocatie geen oppervlaktewater aanwezig is. Hierdoor is de projectlocatie ongeschikt voor het voorkomen van beschermde soorten vissen.

Conclusie: Er komen geen (beschermde soorten) vissen op de projectlocatie voor.

4.4 Effecten van de werkzaamheden op flora en fauna

Gebied en omgeving

Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied ligt aan de noordzijde van de projectlocatie op een beperkte afstand. Gezien het feit dat de sportvelden in de huidige situatie al een bepaalde mate van verstoring teweegbrengen en daar met de ontwikkeling van een sporthal geen verandering uit volgt wordt geen negatief affect verwacht op het Natura 2000 gebied. Hierbij speelt ook mee dat de projectlocatie is gelegen binnen het (relatief drukke) bebouwde gebied en het Natura 200 gebied het landelijke gebied aan de noordzijde van Alblasserdam omvat.

De projectlocatie is daarnaast niet gelegen binnen een zone die onderdeel uitmaakt van de Ecologisch Hoofdstructuur, een en ander zoals beschreven in paragraaf 4.1.2. Wel is op beperkte afstand een zone aanwezig die onderdeel uitmaakt van de EHS. Net als het Natura 2000 gebied wordt geen negatief affect verwacht.

Het wordt niet verwacht dat de ontwikkelingsplannen een negatief effect zullen hebben op het functioneren van het Natura 2000 gebied en de Ecologische Hoofdstructuur. Hierdoor wordt het niet noodzakelijk geacht om compenserende maatregelen te treffen.

Vogels

De projectlocatie wordt door verschillende vogels gebruikt als onderdeel van hun leefgebied. Voor veel vogelsoorten is met name de groene zone rondom de projectlocatie, een geschikte rust- en broedplaats. Aangezien de bouwwerkzaamheden plaatsvinden op het intensief onderhouden grasland en de groene zone rondom het sportpark in stand

wordt gehouden, wordt ingeschat dat dit geen negatief effect zal hebben op aanwezige soorten vogels.

Vaatplanten

Op de projectlocatie zijn geen beschermde vaatplanten aanwezig. Hierdoor is geen negatief effect aanwezig voor de uitvoering van de geplande werkzaamheden.

Zoogdieren

Op de projectlocatie komen mogelijk een aantal soorten grondgebonden zoogdieren voor zoals egels en muizen. Voor deze soorten bestaan voldoende vlucht-/uitwijkmogelijkheden tijdens de bouwwerkzaamheden. Een negatief effect op de grondgebonden zoogdiersoorten zal hierdoor niet aanwezig zijn.

De bouwwerkzaamheden hebben daarnaast geen invloed op de aanwezigheid van lijnvormige elementen in de openbare ruimte aangezien de groenstructuur niet wordt veranderd. Hierdoor wordt geen negatief effect verwacht op voorkomende vleermuizen. De bestaande bomen zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege het ontbreken van geschikte kieren, spleten en beschutte holtes.

Een negatief effect op de aanwezige zoogdieren binnen het projectgebied wordt op basis van bovenstaande informatie en uitgangspunten niet verwacht.

Reptielen en Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde amfibieën en reptielen aangetroffen. Het voorkomen van beschermde reptielen op de projectlocatie wordt niet verwacht. Het voorkomen van beschermde amfibieën op de projectlocatie is niet uit te sluiten. Beschermde amfibieën zijn voor hun voortbestaan niet afhankelijk van de projectlocatie en er zijn voldoende vlucht-/uitwijkmogelijkheden aanwezig. Op basis van de beschikbare gegevens wordt dan ook geen negatief effect verwacht op de amfibieën en reptielen.

Vlinders en libellen

Op de projectlocatie komen geen beschermde soorten vlinders en libellen voor. Een negatief effect op deze soorten wordt dan ook niet verwacht.

Mieren en kevers

Op de projectlocatie komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor. Een negatief effect op de mieren en kevers wordt ook niet verwacht.

Vissen

Op de projectlocatie zijn geen vissen aanwezig. Hierdoor is ook geen negatief effect op vissen mogelijk.

4.5 Noodzaak aanvragen van ontheffing Flora- en faunawet

Op basis van het bronnenonderzoek en het veldbezoek wordt de conclusie getrokken dat de projectlocatie op zichzelf weinig natuurwaarde heeft en van relatief weinig belang is voor beschermde planten- en diersoorten.

Tijdens de uitvoering van de sloop- en bouwwerkzaamheden op de projectlocatie moet worden gecontroleerd op een aantal zaken en aspecten;

- ▶ Geen ingrijpende werkzaamheden uitvoeren tijdens het (vogel)broedseizoen. Het is hierbij wel mogelijk om tijdens de bouw door te werken tijdens het broedseizoen, mits versturende werkzaamheden (zoals sloop, snoei-, kap- en grondwerk) voor de start van het broedseizoen worden uitgevoerd.

Aanvraag ontheffing

De noodzaak voor het indienen van een ontheffingsaanvraag, ex artikel 75 in het kader van de Flora- en faunawet, voor de uitvoering van de werkzaamheden wordt door de volgende factoren bepaald:

- ▶ het voorkomen van juridisch zwaarder beschermde soorten in het projectgebied,
- ▶ het type van de voorgenomen werkzaamheden (bestendig beheer en onderhoud of ruimtelijke ontwikkeling),
- ▶ werken volgens een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode.

Bij bestendig beheer en onderhoud heeft men voor tabel 1 soorten van de Flora- en faunawet vrijstelling. Voor de soorten in tabel 2 en 3 geldt, voor artikel 8 tot en met 12, een ontheffing als gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Voor werkzaamheden die worden aangeduid als 'ruimtelijke ontwikkeling', zoals de bouw van een sporthal, moet voor tabel 3 soorten een ontheffing worden aangevraagd.

Het projectgebied heeft in de directe omgeving voldoende uitwijk-/vluchtmogelijkheden zodat eventueel aanwezige soorten kunnen uitwijken. Wanneer de werkzaamheden zo worden uitgevoerd dat eventueel aanwezige nesten (al dan niet met broedsels) niet worden verstoord of vernietigd, hoeft er volgens onze inschatting geen ontheffing voor de uitvoering van de bouwwerkzaamheden te worden aangevraagd.

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en hun leefomgeving.

De zorgplicht geldt tevens voor planten. Als met het tijdstip en de wijze van werken rekening wordt gehouden met de bloeiperiode van planten, de voortplantingsperiode van reptielen en amfibieën en de broedperiode van vogels wordt aan de zorgplicht voldaan.

5 Conclusies en aanbevelingen

In opdracht van Transect heeft LWM een quickscan in het kader van de flora en fauna wetgeving uitgevoerd ter voorbereiding van de ontwikkeling van een sporthal op het sportpark Molenzicht in Alblasserdam.

Aanleiding voor het onderzoek

Het voornemen bestaat om op het bestaande korfbalveld (zuidelijk gelegen grasveld van sportpark Molenzicht) een sporthal te bouwen.

Voor het verkrijgen van de benodigde vergunningen eist de gemeente een quickscan naar de aanwezige Flora en Fauna op de betreffende locatie en de eventuele impact van de werkzaamheden op de Flora en Fauna.

Als bij de voorgenomen werkzaamheden verwacht kan worden dat de verbodsbepalingen ten aanzien van betreffende beschermde soorten worden overschreden, zal vrijstelling van, of ontheffing voor ex artikel 75 van de Flora- en faunawet moeten worden verkregen. Tevens wordt er bij onderhavig onderzoek onderzocht of, en welke, mitigerende maatregelen bij de uitvoering van de werkzaamheden moeten worden getroffen.

Werkwijze

De quickscan is opgesteld aan de hand van een bronnenonderzoek en een oriënterend veldbezoek.

Aanwezigheid beschermde soorten

Bronnenonderzoek

Uit het bronnenonderzoek komt naar voren dat verschillende beschermde soorten in de omgeving van projectlocatie voor kunnen komen.

Op basis van de aanwezige biotopen op de projectlocatie is het niet waarschijnlijk dat deze soorten zich werkelijk op de projectlocatie zullen bevinden en/of daarvan afhankelijk zijn. Een uitgebreid onderzoek per soort heeft echter niet plaatsgevonden. Gezien de resultaten, zoals opgenomen in hoofdstuk 4.3 en 4.4, wordt dit ook niet noodzakelijk geacht.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Wel zijn er nestelplaatsen/-mogelijkheden in de bomen en bossage rondom de projectlocatie waargenomen. Er dient dan ook rekening gehouden te worden met het voorkomen van mogelijke verstoring tijdens het werken in het broedseizoen.

Verstorende werkzaamheden dienen voor de start van het broedseizoen uitgevoerd te worden. Hierbij valt te denken aan voorbereidende werkzaamheden zoals sloop, kap-, snoei- en grondwerkzaamheden.

Type werk

De bouw van een sporthal op het sportpark Molenzicht wordt aangeduid als 'ruimtelijke ontwikkeling'.

Conclusies

Op basis van het bronnenonderzoek en de veldinventarisatie wordt de conclusie getrokken dat het onderzochte projectgebied (sportterrein sportpark Molenzicht) op zichzelf geen bijzondere ecologische waarde heeft en geen beschermde soorten aan deze locatie verbonden zijn voor hun vaste rust- en/of nestplaats.

De bouw van een sporthal zal dan ook geen nadelige invloed hebben op de (mogelijk) aanwezige flora en fauna op de locatie en de toestand van flora en fauna in de directe omgeving.

Noodzaak tot aanvraag voor ontheffing

Omdat er naast vogels geen beschermde soorten in het projectgebied zijn aangetroffen en het gebied daartoe ook niet geschikt lijkt, en omdat verstoring van de vogels door de werkzaamheden niet wordt verwacht, hoeft er voor aanvang van de geplande werkzaamheden geen ontheffing van de Flora en Fauna wet te worden aangevraagd.

Deze uitspraak is gebaseerd op de uitgangspunten en informatie zoals opgenomen in het rapport. Benadrukt wordt dat geen volledig soortenonderzoek heeft plaatsgevonden. Het uitvoeren van een volledig soortenonderzoek wordt gezien de resultaten ook niet zinvol geacht.

Aanbevelingen

Aan de hand van de uitgevoerde quickscan worden de volgende aanbevelingen gedaan:

- ▶ De bouw van een sporthal wordt aangeduid als '*ruimtelijke ontwikkeling*'. Aangezien er geen beschermde soorten op de projectlocatie zijn aangetroffen en ook niet verwacht worden, hoeft er ook geen ontheffing aangevraagd te worden,
- ▶ Geen verstoringe werkzaamheden uitvoeren tijdens het broedseizoen van vogels (grofweg van 15 maart tot en met 15 juni),
- ▶ Wanneer toch verstoringe werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd (bijvoorbeeld wegens uitloop van bepaalde activiteiten) dagelijks controleren op de aanwezigheid van bewoonde nesten in de omgeving van de werkzaamheden. Wanneer bewoonde nesten worden aangetroffen en de werkzaamheden kunnen leiden tot verstoring, dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot het broedsel het nest verlaten heeft.
- ▶ Tijdens de werkzaamheden moeten aanwezige dieren kunnen uitwijken. Op de betreffende locatie zijn momenteel voldoende vlucht- en/of uitwijkmogelijkheden aanwezig voor dieren.

LWM
Juli 2014, Heiloo

Bijlage 1

Bepalingen volgens Flora en Faunawet

Bijlage 1 Bepalingen volgens de Flora en Faunawet

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet

Paragraaf 1. Bepalingen betreffende planten op hun groeiplaats

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 13

Het is verboden:

- planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort, of
- dieren behorende tot een niet beschermde uitheemse diersoort, te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

Paragraaf 2. Bepalingen betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 13

Het is verboden:

- planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort, of
- dieren behorende tot een niet beschermde uitheemse diersoort, te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te

Bijlage 1 Bepalingen volgens de Flora en Faunawet

verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

Zorgplicht volgens de Flora- en faunawet

Artikel 2

Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Bijlage 2

Tabel 2 en 3 soorten volgens Flora en Faunawet

Bijlage 2 Tabelsoorten volgens Flora en Faunawet

Tabelsoorten Flora- en faunawet

In onderstaande tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet (Ffwet). De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het *Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen* (AMvB artikel 75).

Vogelsoorten zijn in deze tabellen niet apart opgenomen, omdat het een erg lange lijst is. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten). In de toelichting bij de tabellen staat aangegeven welk regime toepasselijk is voor vogelsoorten.

Tabel 1: Algemene soorten

R = soort van Rode lijst 2004

Zoogdieren	
Aardmuis	Microtus agrestis
Bosmuis	Apodemus sylvaticus
Dwergmuis	Micromys minutus
Bunzing	Mustela putorius
Dwergspitsmuis	Sorex minutus
Egel	Erinaceus europeus
gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
haas	Lepus europeus
hermelijn	Mustela erminea
huisspitsmuis	Crocidura russula
konijn	Oryctolagus cuniculus
mol	Talpa europea
ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus
ree	Capreolus capreolus
rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
veldmuis	Microtus arvalis
vos	Vulpes vulpes
wezel	Mustela nivalis
woelrat	Arvicola terrestris
Reptielen en amfibieën	
bruine kikker	Rana temporaria
gewone pad	Bufo bufo
middelste groene kikker	Rana esculenta
kleine watersalamander	Triturus vulgaris
Meerkikker	Rana ridibunda

Bijlage 2 Tabelsoorten volgens Flora en Faunawet

Mieren	
behaarde rode bosmier	Formica rufa
kale rode bosmier	Formica polyctena
stronkmier	Formica truncorum
zwartrugbosmier	Formica pratensis
Slakken	
Wijngaardslak	Helix pomatia

Vaatplanten	
Aardaker	Lathyrus tuberosus
Akkerklokje	Campanula rapunculoides
brede wespenorchis	Epipactis helleborine
breed klokje	Campanula latifolia
dotterbloem*	Caltha palustris
gewone vogelmelk	Ornithogalum umbellatum
grasklokje	Campanula rotundifolia
grote kaardenbol	Dipsacus fullonum
kleine maagdenpalm	Vinca minor
knikkende vogelmelk	Ornithogalum nutans
koningsvaren	Osmunda regalis
slanke sleutelbloem	Primula elatior
zwanebloem	Butomus umbellatus

Bijlage 2 Tabelsoorten volgens Flora en Faunawet

Tabel 2: overige soorten

R = soort van Rode lijst 2004

Vogels	
Alle inheemse vogelsoorten	
Zoogdieren	
Damhert R Edelhert Eekhoorn Grijze zeehond R Grote bosmuis R Steenmarter Wild zwijn	<i>Dama dama</i> <i>Cervus elaphus</i> <i>Sciurus vulgaris</i> <i>Halichoerus grypus</i> <i>Apodemus flavicollis</i> <i>Martes foina</i> <i>Sus scrofa</i>
Reptielen en amfibieën	
Alpenwatersalamander Levendbarende hagedis	<i>Triturus alpestris</i> <i>Lacerta vivipara</i>
Dagvlinders	
Moerasparelmoervlinder R Vals heideblauwtje R	<i>Euphydryas aurinia</i> <i>Lycaeides idas</i>
Vissen	
Bermpje Kleine modderkruiper Meerval Rivierdonderpad	<i>Noemacheilus barbatulus</i> <i>Cobitis taenia</i> <i>Silurus glanis</i> <i>Cottus gobio</i>
Vaatplanten	
Aangebrande orchis R Aapjesorchis R Beenbreek R Bergklokje Bergnachtorchis R Bijenorchis BlaasvarenR Blauwe zeedistel Bleek bosvogeltjeR BokkenorchisR Brede orchisR Bruinrode wespenorchisR Daslook DennenorchisR Duitse gentiaanR FranjgentiaanR Geelgroene wespenorchisR	<i>Orchis ustulata</i> <i>Orchis simia</i> <i>Narthecium ossifragum</i> <i>Campanula rhomboidalis</i> <i>Platanthera chlorantha</i> <i>Ophrys apifera</i> <i>Cystopteris fragilis</i> <i>Eryngium maritimum</i> <i>Cephalantera damasonium</i> <i>Himantoglossum hircinum</i> <i>Dactylorhiza majalis majalis</i> <i>Epipactis atrorubens</i> <i>Allium ursinum</i> <i>Goodyera repens</i> <i>Gentianella germanica</i> <i>Gentianella ciliata</i> <i>Epipactis muelleri</i> <i>Pseudofumaria lutea</i>

Bijlage 2 Tabelsoorten volgens Flora en Faunawet

Gele helmbloem	<i>Dactylorhiza maculata</i>
Gevlekte orchisR	<i>Coeloglossum viride</i>
Groene nachtorchisR	<i>Asplenium viride</i>
GroensteelR	<i>Listera ovata</i>
Grote keverorchisR	<i>Gymnadenia conopsea</i>
Grote muggenorchisR	<i>Primula veris</i>
Gulden sleutelbloemR	<i>Orchis morio</i>
HarlekijnR	<i>Spiranthes spiralis</i>
HerfstschoororchisR	<i>Anacamptis pyramidalis</i>
HondskruidR	<i>Herminium monorchis</i>
HoningorchisR	<i>Juniperus communis</i>
JeneverbesR	<i>Parietaria judaica</i>
Klein glaskruid	<i>Listera cordata</i>
kleine keverorchisR	<i>Drosera intermedia</i>
kleine zonnedaauwR	<i>Gentiana pneumonanthe</i>
klokjesgentiaanR	<i>Campanula glomerata</i>
kluwenklokjeR	<i>Corallorhiza trifida</i>
koraalwortelR	<i>Gentiana cruciata</i>
kruisbladgentiaanR	<i>Veronica longifolia</i>
lange ereprijs	<i>Drosera anglica</i>
lange zonnedaauwR	<i>Orchis mascula</i>
mannetjesorchisR	<i>Viscum album</i>
maretak	<i>Epipactis palustris</i>
moeraswespenorchisR	<i>Erysimum cheiri</i>
muurbloemR	<i>Parnassia palustris</i>
parnassiaR	<i>Arabis hirsuta sagittata</i>
pijlscheefkelkR	<i>Aceras anthropophorum</i>
poppenorchisR	<i>Campanula persicifolia</i>
prachtklokje	<i>Orchis purpurea</i>
purperorchisR	<i>Campanula rapunculus</i>
rapunzelklokjeR	<i>Gymnocarpium robertianum</i>
rechte driehoeksvarenR	<i>Dactylorhiza majalispraetermissa</i>
rietorchis	<i>Drosera rotundifolia</i>
ronde zonnedaauwR	<i>Cephalanthera rubra</i>
rood bosvogeltjeR	<i>Campanula trachelium</i>
ruig klokje	<i>Ceterach officinarum</i>
schubvarenR	<i>Gentianella amarella</i>
slanke gentiaanR	<i>Orchis militaris</i>
soldaatjeR	<i>Cirsium dissectum</i>
spaanse ruiterR	<i>Dianthus deltoides</i>
steenanjerR	<i>Asplenium trichomanes</i>
steenbreekvaren	<i>Primula vulgaris</i>
stengelloze sleutelbloemR	<i>Hieracium amplexicaule</i>
stengelomvattend havikskruidR	<i>Catapodium rigidum</i>
stijf hardgrasR	

Bijlage 2 Tabelsoorten volgens Flora en Faunawet

Tabel 2: overige soorten

Vaatplanten	
Tongvaren	<i>scolopendrium</i>
valkruidR	<i>Arnica montana</i>
veenmosorchisR	<i>Hammarbya paludosa</i>
veldgentiaanR	<i>Gentianella campestris</i>
veldsalieR	<i>Salvia pratensis</i>
vleeskleurige orchisR	<i>Dactylorhiza incarnata</i>
vliegenorchisR	<i>Ophrys insectifera</i>
vogelnestjeR	<i>Neottia nidus-avis</i>
voorjaarsadonis	<i>Adonis vernalis</i>
wantsenorchiR	<i>Orchis coriophora</i>
waterdribladR	<i>Menyanthes trifoliata</i>
weideklokjeR	<i>Campanula patula</i>
welriekende nachtorchiR	<i>Platanthera bifolia</i>
wilde gageR	<i>Myrica gale</i>
wilde herfsttijloos	<i>Colchicum autumnale</i>
wilde kievitsbloemR	<i>Fritillaria meleagris</i>
wilde marjolein	<i>Origanum vulgare</i>
wit bosvogeltjeR	<i>Cephalanthera longifolia</i>
witte muggenorchisR	<i>Pseudorchis albida</i>
zinkviooltjeR	<i>Viola lutea calaminaria</i>
zomerklokjeR	<i>Leucorum aestivum</i>
zwartsteel	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>
Kevers	
vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>
Kreeftachtigen	
rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>

Bijlage 2 Tabelsoorten volgens Flora en Faunawet

Tabel 3: soorten bijlage IV HR/bijlage 1 AMvB

R = soort van Rode lijst 2004

Bijlage 1 AMvB

Zoogdieren	
Das	<i>Meles meles</i>
boommarterR	<i>Martes martes</i>
eikelmuisR	<i>Eliomys quercinus</i>
gewone zeehondR	<i>Phoca vitulina</i>
veldspitsmuisR	<i>Crocidura leucodon</i>
waterspitsmuisR	<i>Neomys fodiens</i>
Reptielen en amfibieën	
Reptielen en amfibieën	
adderR	<i>Vipera berus</i>
hazelwormR	<i>Anguis fragilis</i>
ringslangR	<i>Natrix natrix</i>
vinpootsalamanderR	<i>Triturus helveticus</i>
vuursalamanderR	<i>Salamandra salamandra</i>
Dagvlinders	
bruin dikkopjeR	<i>Erynnis tages</i>
dwergblauwtjeR	<i>Cupido minimus</i>
dwergdikkopjeR	<i>Thymelicus acteon</i>
groot geaderd witjeR	<i>Aporia crataegi</i>
grote ijsvogelvlinderR	<i>Limenitis populi</i>
heideblauwtjeR	<i>Plebejus argus</i>
iepepageR	<i>Strymonidia w-album</i>
kalkgraslanddikkopjeR	<i>Spialia sertorius</i>
keizersmantelR	<i>Argynnis paphia</i>
klaverblauwtjeR	<i>Cyaniris semiargus</i>
purperstreepparelmoervlinderR	<i>Brenthis ino</i>
rode vuurvlinderR	<i>Palaeochrysophanus hippothoe</i>
rouwmantelR	<i>Nymphalis antiopa</i>
tweekleurig hooibeestjeR	<i>Coenonympha arcania</i>
veenbesparelmoervlinderR	<i>Bolaria aquilonais</i>
veenhooibeestjeR	<i>Coenonympha tullia</i>
veldparelmoervlinderR	<i>Melitaea cinxia</i>
woudparelmoervlinderR	<i>Melitaea diamina</i>
zilvervlekR	<i>Clossiana euphrosyne</i>
Vissen	
beekprikR	<i>Lampetra planeri</i>
bittervoornR	<i>Rhodeus cericeus</i>
elritsR	<i>Phoxinus phoxinus</i>
gestippelde alverR	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
grote modderkruiperR	<i>Misgurnus fossilis</i>
rivierprik	<i>Lampetra fluviatilis</i>

Bijlage 2 Tabelsoorten volgens Flora en Faunawet

Vaatplanten	
groot zeegrasR drijvende waterweegbreeR groenknolorchisR kruipend moerasschermR zomerschroeforchisR	<i>Zostera marina</i> <i>Luronium natans</i> <i>Liparis loeselii</i> <i>Apium repens</i> <i>Spiranthes aestivalis</i>
Kevers	
brede geelrandwaterroofkever gestreepte waterroofkever heldenbok juchtleerkever	<i>Dytiscus latissimus</i> <i>Graphoderus bilineatus</i> <i>Cerambyx cerdo</i> <i>Osmoderma eremita</i>
Tweekleppigen	
bataafse stroommosselR	<i>Unio crassus</i>

Toelichting tabel 3

Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode.

Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de Ffwet. Ook niet op basis van een gedragscode.

Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.

- ▶ Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig.
- ▶ Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen.
- ▶ Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.
- ▶ Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn. uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).
- ▶ De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

Bijlage 2 Tabelsoorten volgens Flora en Faunawet

Ontheffing aanvragen

De Wet kent de mogelijkheid om ontheffing te verlenen. Het verlenen van ontheffing gebeurt gedeeltelijk door de provincie en gedeeltelijk door EL&I. Er zijn een beperkt aantal ontheffingsgronden:

De provincie beoordeelt de ontheffingsaanvraag als het gaat om:
volksgezondheid en openbare veiligheid;

- ▶ veiligheid luchtverkeer;
- ▶ schade aan landbouw en visserij;
- ▶ schade aan flora en fauna.

Het Ministerie van EL&I beoordeelt de ontheffingsaanvraag als het gaat om:

- ▶ onderzoek en onderwijs;
- ▶ repopulatie en herintroductie;
- ▶ dwingende redenen van groot openbaar belang.

Alleen indien beheerwerkzaamheden worden uitgevoerd vanwege de genoemde ontheffingsgrond kan ontheffing worden aangevraagd. In bos- en natuurbeheer komen we alleen schade aan flora en fauna als mogelijke ontheffingsgronden tegen.

Plagwerkzaamheden en baggerwerkzaamheden, die per definitie destructief zijn, worden uitgevoerd om grotere schade aan flora en fauna tegen te gaan.

Ontheffing kunt u aanvragen bij Dienst Regelingen te Dordrecht. Het te gebruiken formulier is te downloaden via LNV loket - vergunningen - Flora- en Faunawet.

Bijlage 2 Tabelsoorten volgens Flora en Faunawet

Bijlage IV HR (Habitat Richtlijn)

Zoogdieren	
baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>
bechstein's vleermuisR	<i>Myotis bechsteinii</i>
beverR	<i>Castor fiber</i>
bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>
brandt's vleermuisR	<i>Myotis brandtii</i>
bruinvisR	<i>Phocoena phocoena</i>
euraziatische lynx	<i>Lynx lynx</i>
franjestaarR	<i>Myotis nattereri</i>
gewone dolfijn	<i>Delphinus delphis</i>
gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>
gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>
grijze grootoorvleermuisR	<i>Plecotus austriacus</i>
grote hoefijzerneus	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
hamsterR	<i>Cricetus cricetus</i>
hazelmuisR	<i>Muscardinus avellanarius</i>
ingekorven vleermuisR	<i>Myotis emarginatus</i>
kleine dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>
kleine hoefijzerneusR	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>
meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>
mopsvleermuis	<i>Barbastella barbastellus</i>
nathusius' dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>
noordse woelmuisR	<i>Microtus oeconomus</i>
otterR	<i>Lutra lutra</i>
rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>
tuimelaarR	<i>Tursiops truncatus</i>
tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>
vale vleermuisR	<i>Myotis myotis</i>
watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>
wilde kat	<i>Felis silvestris</i>
witflankdolfijn	<i>Lagenorhynchus acutus</i>
witsnuitdolfijn	<i>Lagenorhynchus albirostris</i>
Reptielen en amfibieën	
boomkikkerR	<i>Hyla arborea</i>
geelbuikvuurpadR	<i>Bombina variegata</i>
gladde slangR	<i>Coronella austriacus</i>
heikikkerR	<i>Rana arvalis</i>
kamsalamanderR	<i>Triturus cristatus</i>
knoflookpadR	<i>Pelobates fuscus</i>
muurhagedisR	<i>Podarcis muralis</i>
poelkikkerR	<i>Rana lessonae</i>
rugstreeppad	<i>Bufo calamita</i>
vroedmeesterpadR	<i>Alytes obstetricans</i>
zandhagedisR	<i>Lacerta agilis</i>

Bijlage 2 Tabelsoorten volgens Flora en Faunawet

Dagvlinders	
donker pimpernelblauwtjeR	<i>Maculinea nausithous</i>
grote vuurvliinderR	<i>Lycaena dispar</i>
pimpernelblauwtjeR	<i>Maculinea teleius</i>
tijmblauwtjeR	<i>Maculinea arion</i>
zilverstreephooibeestjeR	<i>Coenonympha hero</i>
Vissen	
houting <i>oxyrrhynchus</i>	<i>Conegonus</i>
steurR	<i>Acipenser sturio</i>
Libellen	
bronslibel	<i>Oxygastra curtisii</i>
gaffellibelR	<i>Ophiogomphus Cecilia</i>
gevlekte witsnuitlibelR	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>
groene glazenmakerR	<i>Aeshna viridis</i>
noordse winterjufferR	<i>Sympecma paedisca</i>
oostelijke witsnuitlibelR	<i>Leucorrhinia albifrons</i>
rivierromboutR	<i>Stylurus flavipes</i>
sierlijke witsnuitlibelR	<i>Leucorrhinia caudalis</i>

Bijlage 3

Foto's veldbezoek projectgebied

Bijlage 3 Foto's veldbezoek projectgebied

Foto 1 Bestaande opgang sportterrein (geen wijzigingen)

Foto 2 Bestaand hockeyveld (geen wijzigingen)

Bijlage 3 Foto's veldbezoek projectgebied

Foto 3 Sportveld aan noordzijde in noordelijke richting

Foto 4 Locatie bouw sporthal met groenstrook aan westzijde (richting zuid)

Bijlage 3 Foto's veldbezoek projectgebied

Foto 5 Noordelijke deel locatie bouw sporthal met groenstrook aan oostzijde

Foto 6 Locatie bouw sporthal met naastliggende groenstrook (zuidzijde)

Bijlage 3 Foto's veldbezoek projectgebied

Foto 7 Locatie bouw sporthal (westzijde in noordelijke richting)

Foto 8 Bestaande parkeerterrein aan oostzijde (in noordelijke richting)

Bijlage 3 Foto's veldbezoek projectgebied

Foto 9 Locatie bouw sporthal (in zuidelijke richting)

Foto 10 Sportveld in noordelijke richting (vanaf oostzijde)

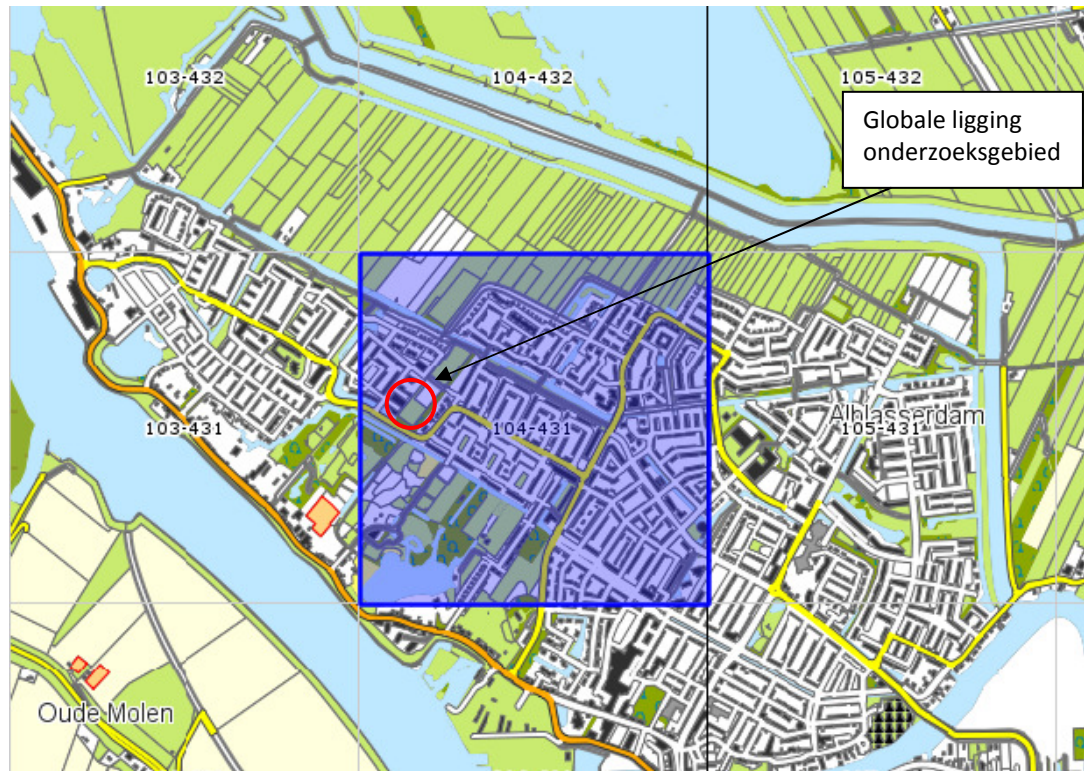
Bijlage 4

Overzicht onderzocht kilometerhok

Bijlage 4 Overzicht ligging onderzocht kilometerhok

Op onderstaande afbeelding is met behulp van een blauwe arcering weergegeven welk kilometerhok voor de quickscan is onderzocht.

De gegevens van het volgende kilometerhok zijn opgevraagd;
X 104, Y431

De hieruit verkregen gegevens zijn opgenomen als bijlage 5 en verder verwerkt in de rapportage van de quickscan.

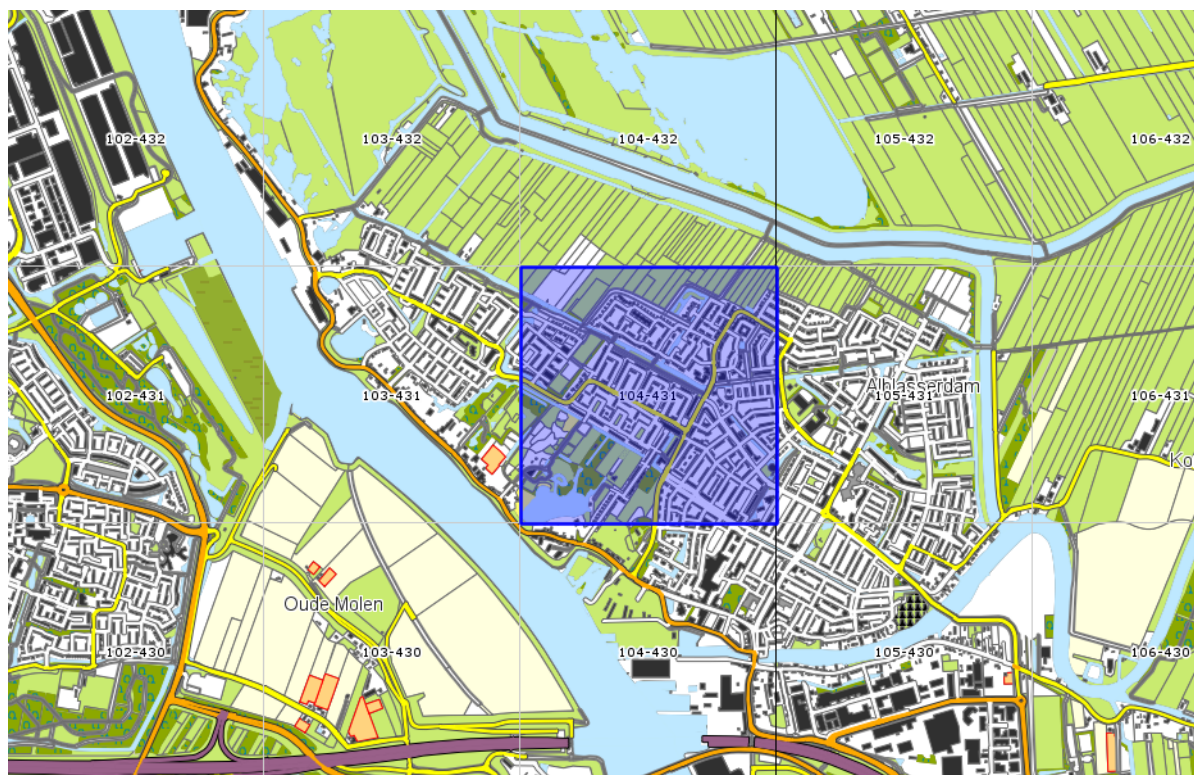
Bijlage 5

Rapportage Natuurloket

disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door de Gegevensautoriteit Natuur gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

naam project	Quickscan Flora Fauna sporthal Alblasserdam
doel project	Inzicht in aan-/afwezigheid soorten
datum	vr, 11/07/2014 - 12:03
ordernummer	OHNL-2014-3554
geselecteerde kilometerhokken	
104-431	

Op de volgende pagina's vindt u eerst de beknopte eenmalige levering en vervolgens de toelichting erop.

Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de Helpdesk van Het Natuurloket:

e-mail: info@natuurloket.nl

telefoon: 0800 2356333

104 - 431	vaatplanten	mossen	korstmossen	paddenstoelen	zoogdieren	vogels	amfibieën	reptielen	vissen	dagvlinders	macronachtvlinders	micronachtvlinders	libellen	sprinkhanen en krekels	overige ongewervelden	zeeorganismen
Rode-Lijstsoorten	1				2	45	1		2	1			2	1	2	
Ffwet soorten tabel 1	5				9		4									
Ffwet soorten tabel 2+3	3				3		2		3						1	
Ffwet vogels						183										
Hrl soorten bijlage II									2						1	
Hrl soorten bijlage IV					3		2								1	
Aantal soorten	235	55	3		16	195	6	1	12	22	64	4	16	7	6	
Detaillering 0-0.25/0.251-1/ groter 1km2	17%/19%/64%		100%/0%/0%		19%/10%/71%	8%/0%/92%	43%/0%/57%	0%/0%/100%	28%/22%/50%							
Volledigheid onderzoek	goed	goed	slecht	niet	onbepaald	goed/goed	goed	slecht	goed	goed	onbepaald	onbepaald	goed	onbepaald	onbepaald	niet
Onderzoeksp periode	1994-2014	2004-2014	2004-2014	2004-2014	2004-2014	2004-2014	2004-2014	2004-2014	2004-2014	2004-2014	2004-2014	2004-2014	2004-2014	2004-2014	2004-2014	2004-2014

Toelichting op de tabel

Soortgroepen

In de gehanteerde indeling is *Overige ongewervelden* een diverse groep met daarin alle wespen, bijen, mieren, netvleugelige, steenvliegen, kevers, vliegen, muggen, haften, wantsen, cicaden, luizen, schorpioenvliegen en overige insecten, spinnen, mijten, hooiwagens, duizendpoten, miljoenpoten, pissebedden, kakkerlakken, oorwormen, weinigpotigen, vlokreeften, lagere kreeftachtigen, weekdieren, slakken, ringwormen, snoerwormen en wormachtigen zoals bloedzuigers.

Onder de soortgroep *Zeeorganismen* vallen: hydroidpoliepen, mosdiertjes, mysisgarnalen, ribkwallen, stekelhuidigen, zakpijpen, zeepissebedden, zeepokken, eendenmossels, krabbezakjes, zeespinnen en grote kreeftachtigen (kreeften, krabben en garnalen). Dit betekent dat waarnemingen van de Europese kreeft (*Astacus astacus*) en andere in zoetwater levende rivierkreeften onder Zeeorganismen te vinden zijn. Zeezoogdieren zijn te vinden onder Zoogdieren.

Rode-Lijstsoorten

In de tabel staat voor elk kilometerhok per soortgroep vermeld hoeveel soorten op de Rode Lijst staan. Rode Lijsten worden formeel vastgesteld door de Rijksoverheid. De gehanteerde Rode Lijsten zijn (inclusief link naar website van ministerie van de Rijksoverheid met verwijzing naar pdf van het besluit):

vaatplanten	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
mossen	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
korstmossen	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004 ¹
paddenstoelen	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004 ²
zoogdieren	Besluit Rode Lijsten 4 september 2009
vogels	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
amfibieën	Besluit Rode Lijsten 4 september 2009
reptielen	Besluit Rode Lijsten 4 september 2009
vissen	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
dagvlinders	Besluit Rode Lijsten 4 september 2009
macronachtvlinders	geen Rode Lijst
micronachtvlinders	geen Rode Lijst
libellen	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
sprinkhanen en krekels	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004
overige ongewervelden	Besluit Rode Lijsten 5 november 2004 ³
zeeorganismen	geen Rode Lijst

Flora- en faunawetsoorten tabel 1

Alle soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet, te vinden in de pdf op de website van De Rijksoverheid ([beschermde soorten van de Flora- en faunawet](#)).

Flora- en faunawetsoorten tabel 2 en 3

Soorten van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet, te vinden in de pdf op de website van het ministerie van de Rijksoverheid ([beschermde soorten van de Flora- en faunawet](#)).

Flora- en faunawet vogels

Alle vogelsoorten, behalve exoten, zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet.

¹ Na vaststelling van de Rode Lijst is gebleken dat *Haematomma ochroleucum* onterecht op de Rode Lijst stond; deze is er vervolgens van afgehaald ([verantwoording Database Soorten in wetgeving en beleid](#)).

² De Rode Lijst voor paddenstoelen uit 2009 is nog niet geïmplementeerd in de NDFF; hier vindt u het besluit: [Besluit Rode Lijsten 4 september 2009](#)

³ Het gaat hier om de soortgroepen: bijen, kokerjuffers, steenvliegen, haften, platwormen en land- en zoetwaterweekdieren.

Habitatrichtlijnsoorten bijlage II

In de Europese Habitatrichtlijn staan in Bijlage II de soorten waarvoor beschermde gebieden moeten worden aangewezen. Op de site van de Rijksoverheid kunt u een overzicht vinden van de soorten ([beschermde soorten Habitatrichtlijn Bijlage II](#)). Welke gebieden dit zijn is per soort op te zoeken via [Natura 2000 -gebieden](#).

Habitatrichtlijnsoorten bijlage IV

In de Europese Habitatrichtlijn staan op Bijlage IV de soorten aangewezen die strikt beschermd zijn; de meeste soorten staan in tabel 3 van de Flora- en faunawet. Op de website van de Rijksoverheid kunt u een overzicht vinden ([beschermde soorten Habitatrichtlijn Bijlage IV](#)).

Aantal soorten

Het totaal aantal soorten per soortgroep per kilometerhok in de periode zoals aangegeven. Meegenomen zijn alle waarnemingen:

- die geheel of gedeeltelijk binnen de selectie liggen;
- die zijn gevalideerd en daarbij de classificatie 'betrouwbaar' hebben meegekregen;
- waarvan de bronhouder heeft aangegeven dat ze uitgeleverd mogen worden.

Indien er een asterisk (*) in het veld staat betekent dit dat een deel van de waarnemingen pas na expliciete toestemming van de bronhouder mag worden uitgeleverd. Het kan dus zijn dat in de standaardlevering niet alle waarnemingen worden geleverd die optellen tot de beknopte levering. Ook kan het zijn dat deze gegevens later worden geleverd.

Volledigheid onderzoek

Voor elke soortgroep is een indicatie gegeven hoe volledig een specifiek kilometerhok is onderzocht. Er wordt hierbij gewerkt met een normering in 5 klassen: (1) niet, (2) slecht, (3) redelijk onderzocht, (4) goed onderzocht en (5) onbepaald.

De volledigheid van onderzoek wordt geautomatiseerd berekend voor alle soortgroepen, waarbij elk kilometerhok meedraait in een cyclus van berekeningen over geheel Nederland. De doorlooptijd van deze rekencyclus is in de praktijk 2 tot 3 weken voor alle kilometerhokken in Nederland. In de toelichting is per soortgroep aangegeven welke regels hierbij gehanteerd zijn en over welke periode. Voor de soortgroepen vaatplanten, mossen, korstmossen, vogels, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders en libellen geldt dat de uitkomst altijd wordt geclassificeerd naar de uitkomsten 'niet onderzocht', 'slecht onderzocht', 'redelijk onderzocht' en 'goed onderzocht'. Voor de overige soortgroepen geldt dat er nog geen rekenregels zijn vastgesteld en de uitkomst van de het proces 'niet onderzocht' of 'onbepaald' is.

Detailtering

Voor elke soortgroep is in de oppervlakteklassen '0-0.25 km²', '0.251- 1 km²' en 'groter dan 1 km²' bepaald welk aandeel de waarnemingen bezetten. De basis voor deze berekening is het aantal waarnemingen:

- in de beschouwde periode;
- dat geheel of gedeeltelijk in het kilometerhok valt;
- waarvan de bronhouder heeft aangegeven dat ze uitgeleverd mogen worden.

De resultaten zijn in de drie genoemde klassen achter elkaar geplaatst en gescheiden door een slash-teken (/).

Onderzoeksperiode

De onderzoeksperiode betreft voor vrijwel alle beschreven soortgroepen de recente 10 afgeronde veldseizoenen. Alleen voor vaatplanten wordt een periode van 20 seizoenen gehanteerd. In de loop van het kalenderjaar wordt de beschouwde periode dus steeds iets langer.

Vaatplanten

Om de volledigheid van onderzoek vast te stellen wordt het soortenaantal per kilometerhok vergeleken met het gemiddeld soortenaantal van een kilometerhok in dezelfde regio over een periode van 20 jaar. Dit aantal is afhankelijk van onder andere bodemtype, waterhuishouding, schaal van het landschap en bodemgebruik. Daarom is de indeling van Nederland in 38 ecodistricten gebruikt als regio-indeling. Het gemiddeld aantal soorten per kilometerhok is bepaald aan de hand van inventarisaties uit het verleden.

De aanname hierbij is dat de in het verleden vastgestelde floristische waarden een goede basis vormen voor een benadering van de actuele waarden. Het gemiddeld aantal aangetroffen soorten per kilometerhok loopt van 127 (grote, recente polders) tot 306 (kalkrijke duinen).

<i>klasse</i>	<i>Definitie</i>
goed	Aantal soorten is groter dan het gemiddelde van het ecodistrict minus de standaarddeviatie.
redelijk	Overige gevallen
slecht	Aantal soorten per kilometerhok is kleiner dan 26 of, als het aantal soorten kleiner is dan het gemiddelde van het ecodistrict, minus tweemaal de standaarddeviatie.
niet	geen waarnemingen

Mossen

Gegevens van mossen zijn veelal afkomstig van natuurgebieden en stedelijk gebied. De meeste bedreigde mossoorten komen vooral voor op vochtige plaatsen en in bossen.

<i>klasse</i>	<i>definitie</i>
goed	meer dan 30 soorten
redelijk	11-30 soorten
slecht	1-10 soorten
niet	geen waarnemingen

Korstmossen

Gegevens van korstmossen zijn voornamelijk afkomstig van bos, heide en stuifzand, laanbomen en muren van oude gebouwen. Korstmossen kunnen in alle seizoenen worden gevonden.

<i>klasse</i>	<i>definitie</i>
goed	meer dan 20 soorten
redelijk	11-20 soorten
slecht	1-10 soorten
niet	geen waarnemingen

Paddenstoelen

Om de volledigheid van een inventarisatie te definiëren zouden voor elk kilometerhok naast de aantallen waarnemingen en soorten ook specifieke biotoopkenmerken moeten worden meegewogen. Voor paddenstoelen is een dergelijke weging nog niet op landelijke schaal mogelijk.

Vooralsnog wordt nu gehanteerd dat de onderzoeksvolledigheid wordt gesteld op Onbepaald indien er één of meerdere waarnemingen van de soortgroep zijn aanwezig zijn in de NDFF en ook toestemming van de bronhouder is voor raadplegen van de gegevens en Niet onderzocht indien geen waarnemingen aanwezig zijn in de NDFF

<i>klasse</i>	<i>definitie</i>
onbepaald	één of meerdere waarnemingen
niet	geen waarnemingen

Zoogdieren

Voor zoogdieren is de onderzoekskwaliteit niet generiek vast te stellen. De soortgroep is dermate divers dat er op veel verschillende momenten op een dag en door een jaar heen herhaalde bezoeken met verschillende onderzoeksmethoden noodzakelijk zijn om het voorkomen van alle soorten te kunnen vaststellen dan wel uit te sluiten. Een methode die meer is gericht op verschillende subgroepen binnen de zoogdieren zal in de toekomst moeten worden ontwikkeld.

Vooralsnog wordt nu gehanteerd dat de onderzoeksvolledigheid wordt gesteld op 'onbepaald' indien er één of meerdere waarnemingen van de soortgroep zijn aanwezig zijn in de NDFF en ook toestemming van de bronhouder is voor raadplegen van de gegevens. De onderzoeksvolledigheid wordt op 'niet onderzocht' gesteld indien geen waarnemingen aanwezig zijn in de NDFF.

<i>klasse</i>	<i>definitie</i>
onbepaald	één of meerdere waarnemingen
niet	geen waarnemingen

Vogels

In de regel wordt er bij vogels onderscheid gemaakt tussen broedvogels (reproducen) en water- en wintervogels (foerageren en pleisteren). Voor beide wordt in de tabel de onderzoeksvolledigheid gegeven, eerst broedvogels, dan water- en wintervogels. Voor het bepalen van de volledigheid van onderzoek wordt niet alleen gekeken naar het aantal vastgestelde soorten maar ook naar de onderzoeksintensiteit (is een gebied of kilometerhok voldoende bekeken om iets te zeggen over het voorkomen van de vogelbevolking?).

Broedvogels

Voor de bepaling van de onderzoeksvolledigheid van broedvogels wordt gekeken naar de verhouding vastgestelde soorten ten opzichte van het aantal te verwachten soorten, waarbij uitsluitend data wordt betrokken die broedactiviteit indiceert. Het moet dus gaan om data uit het Broedvogel Monitoring Project (BMP), Meetnet Urbane Soorten (MUS), Landelijk Soortenonderzoek Broedvogels (LSB) of Atlasproject van de Nederlandse Broedvogels, aangevuld met records van losse waarnemingen van vogels waarin sprake is kenmerken die broedactiviteit indiceren, zoals vastgestelde territoria, nestbouw, baltsend of zingend, transport van nestmateriaal, territoriumgedrag of mogelijk/waarschijnlijk/zeker broedend, broedvlekken, etc.

<i>klasse</i>	<i>definitie</i>
goed	75% - 100% van de verwachte soorten vastgesteld
redelijk	25% - 74% van de verwachte soorten vastgesteld
slecht	1% - 24% van de verwachte soorten vastgesteld
niet	geen waarnemingen

Water- en wintervogels

De basis van de vaststelling van de onderzoeksvolledigheid voor water- en wintervogels (niet-broedvogels) is de data uit de projecten Meetnet Watervogels, Punt Transect Telling (PTT) en Meetnet Slaapplaatsen. In de gehanteerde methodiek wordt gewerkt met een puntensysteem en wordt de onderzoeksinspanning gecorrigeerd voor de dekking van het kilometerhok door de telgebieden. Aan een kilometerhok kunnen extra punten worden toegekend indien er een substantiële hoeveelheid losse waarnemingen is verzameld in het gebied (buiten de broedperiode om).

De basispunten worden toegekend op basis van de herhaalde telinspanningen die worden verricht. Een gebied krijgt punten toegekend op basis van het aantal maanden dat er een telling is gedaan in een watervogeltelgebied of ganzentelgebied (een half punt voor elke maand, afgerond naar boven), exclusief de midwintertelling. Voor die laatste wordt sowieso een heel punt toegekend. Er is echter ook sprake van puntenaftrek. Indien een kilometerhok voor minder dan 65% wordt gedekt door telgebieden, wordt 1 punt in mindering gebracht. Indien een gebied voor minder dan 35% wordt gedekt door de telgebieden wordt 2 punten in mindering gebracht. Wanneer een kilometerhok binnen een watervogel- of ganzentelgebied ligt, is het minimum aantal punten tenminste 1.

Indien er waarnemingen zijn gedaan in het gebied vanuit het PTT-project krijgt het gebied er een punt bij.

Als er losse waarnemingen van het gebied zijn buiten het broedseizoen, wordt er 1 punt extra toegekend indien het aantal waarnemingen minder dan 500 is. Zijn er meer dan 500 waarnemingen, dan mogen er 2 punten bij geteld worden.

Een kilometerhok is goed onderzocht als er 6 punten of meer zijn toegekend. Een gebied is redelijk onderzocht bij 4 of 5 punten. Een gebied is slecht onderzocht bij 1 tot en met 3 punten.

<i>klasse</i>	<i>definitie</i>
goed	watervogeltellingen/ganzentelling + wintertelling + PTT-telling of losse waarnemingen
redelijk	watervogeltellingen gedurende 11 tot 24 maanden in de afgelopen 5 jaar
slecht	Een enkele watervogel- of ganzentelling + PTT bezoek en of losse waarnemingen
niet	geen waarnemingen

Amfibieën

Het aantal waarnemingen is in eerste instantie bepalend voor de onderzoekskwaliteit. Daarnaast worden er correcties toegepast op basis van de periode waarin de waarnemingen zijn gedaan en op basis van de aantallen soorten die wel of niet op de Rode Lijst staan.

<i>klasse</i>	<i>definitie</i>
goed	meetnetactiviteit in het kilometerhok of meer dan 14 waarnemingen
redelijk	8 – 14 waarnemingen
slecht	Minder dan 8 waarnemingen en geen Rode-Lijstsoorten vastgesteld
niet	geen waarnemingen

correctie 1

Voor elke soort zijn zogenaamde 'vroeg' en 'late' perioden van waarnemingen vastgesteld. Indien er in een kilometerhok meerdere waarnemingen uit de vroege én de late periode zijn gedaan, wordt een klasse hoger aan het kilometerhok gekoppeld als er meer dan 7 waarnemingen in het hok zijn gedaan. In

onderstaande tabel is dit nader gespecificeerd.

<i>periode</i>	<i>waarneming van</i>
vroeg	een willekeurige salamander in de periode februari – april
vroeg	een Gewone pad, Heikikker of Bruine kikker in de periode februari – juni
laat	een willekeurige salamander in de periode mei – augustus
laat	een willekeurige pad of kikker in de periode mei – augustus NIET zijnde van de Gewone pad of Heikikker of Bruine kikker

correctie 2

Bovenop de bovenstaande indeling en eerste correctie vindt nog een tweede correctie plaats als een van onderstaande situaties geldt. Dit gebeurt alleen indien er sprake is van een exacte overeenkomst; is dat niet het geval dan vindt er geen verdere correctie plaats.

<i>Aantal Rode-Lijstsoorten</i>	<i>Aantal soorten niet op de Rode Lijst</i>	<i>correctie</i>
1 of meer	5 of meer	een klasse hoger
2 of meer	4	een klasse hoger
3 of meer	3	een klasse hoger
1 of meer	0	een klasse lager indien matig, redelijk of goed onderzocht.

Reptielen

Het aantal waarnemingen is in eerste instantie bepalend voor de onderzoekskwaliteit. Daarnaast worden er correcties toegepast op basis van de periode waarin de waarnemingen zijn gedaan en op basis van de aantallen soorten die wel of niet op de Rode Lijst staan.

<i>klasse</i>	<i>definitie</i>
goed	meetnetactiviteit in het kilometerhok; of meer dan 8 waarnemingen
redelijk	4 – 7 waarnemingen
slecht	1 – 3 waarnemingen
niet	geen waarnemingen

correctie 1

Voor elke soort zijn zogenaamde 'vroege' en 'late' perioden van waarnemingen vastgesteld. Indien er in een kilometerhok meerdere waarnemingen uit de vroege en de late periode zijn gedaan, wordt een klasse hoger aan het kilometerhok gekoppeld.

<i>periode</i>	<i>waarneming van</i>
vroeg	februari – mei
laat	juni – augustus

correctie 2

Bovenop de bovenstaande indeling en eerste correctie vindt nog een tweede correctie plaats als onderstaande geldt. Dit gebeurt alleen indien er sprake is van een exacte overeenkomst; is dat niet het geval dan vindt er geen verdere correctie plaats.

<i>aantal Rode-Lijstsoorten</i>	<i>correctie (indien mogelijk)</i>
als Gladde slang is gezien	een klasse hoger
als naast Gladde slang ook andere soort gezien	twee klassen hoger
als of Adder of Ringslang of Hazelworm of Muurhagedis gezien	een klasse hoger

Vissen

De inventarisatieactiviteit voor vissen is hoofdzakelijk gebaseerd op het aantal aangetroffen soorten en het aantal bezoeken per kilometerhok. In de goed onderzochte hokken wordt een goed beeld verwacht van de kwalitatieve samenstelling van de visfauna in de genoemde onderzoeksjaren. Aanvullingen op deze soortenlijst kunnen voornamelijk nog verwacht worden bij toepassing van andere vismethodieken en/of veranderende milieuomstandigheden of uitbreiding van verspreidingsgebieden van individuele soorten.

Van de redelijk onderzochte hokken wordt geen volledig beeld verwacht van de kwalitatieve samenstelling van de visfauna. Aanvullingen kunnen verwacht worden door meer veldwerk, toepassing van andere vismethodieken en/of veranderende milieuomstandigheden of uitbreiding van verspreidingsgebieden van individuele soorten.

Slecht onderzocht zijn alle kilometerhokken die niet in een van beide bovengenoemde categorieën vallen. De waarnemingen in het databestand van RAVON hebben hoofdzakelijk betrekking op vangsten met een steeknet. Elk vangstmiddel is echter selectief: het steeknet levert vooral veel jonge vis op en kleinere vissoorten. Juist veel van deze kleinere soorten vallen onder de Flora- en faunawet of de Habitatrictlijn. Het schepnet is met name geschikt voor kwalitatieve bemonstering van kleinere watertypen als beken, sloten, wetingen en poelen. Voor meer kwantitatieve bemonsteringen worden doorgaans andere methodieken toegepast.

<i>klasse</i>	<i>definitie</i>
goed	10 of meer soorten
redelijk	redelijk 5 – 9 soorten; of 3 – 4 soorten, waarbij verhouding 'aantal waarnemingen:aantal soorten'= 2 of groter
matig	1 – 4 soorten
niet	geen waarnemingen

Dagvlinders

Dagvlinders vliegen niet gedurende het gehele jaar. Sommige soorten vliegen in een generatie, die vaak niet meer dan vier tot zes weken als vlinder aanwezig is. De in het bestand opgeslagen waarnemingen zijn grotendeels gebaseerd op de waarnemingen van vlinders en slechts incidenteel op die van eitjes, rupsen of poppen. De momenten in een jaar dat in een kilometerhok naar vlinders is gekeken bepaalt dus de kans dat de aanwezige soorten allemaal gezien zijn. Voor de bepaling van de volledigheid van het onderzoek is dan ook gekeken naar de spreiding van de bezoeken over het seizoen in een kilometerhok waarbij aangenomen wordt dat in zee- en laagveen- en rivierengebieden gemiddeld minder soorten worden vastgesteld. Voor elke periode in het jaar dat het zinvol is om naar vlinders te kijken wordt een puntenaantal toegekend. Hierbij wordt niet meer gekeken naar het aantal waarnemingen in die periode.

<i>periode</i>	<i>week</i>	<i>punten</i>
A 1 januari – 31 maart en/of 30 september – 31 december	1 – 13, 40 – 52	1
B 1 april – 12 mei	14 – 19	1
C 13 mei – 9 juni	20 – 23	3
D 10 juni – 7 juli	24 – 27	2
E 8 juli – 4 augustus	28 – 31	4
F 5 augustus – 29 september	32 – 39	2
G geen datum, wel jaar	0	1

<i>klasse</i>	<i>definitie</i>
goed	hogere zandgronden, duingebied en Zuid-Limburg: 10 of meer punten zeeklei, laagveen en rivierengebied: 8 of meer punten
redelijk	hogere zandgronden, duingebied en Zuid-Limburg: 5 – 9 punten zeeklei, laagveen en rivierengebied: 5 – 7 punten
slecht	1 – 4 punten
niet	0 punten

Macro- en micronachtvlinders

De groepen van macro- en micronachtvlinders zijn soortenrijke groepen. Uit ervaring is gebleken dat het niet makkelijk is om alle soorten die in een hok voorkomen binnen enkele bezoeken en met een enkele onderzoeksmethoden vast te stellen. Goed nachtvlinderonderzoek bestaat daardoor eigenlijk uit het veelvuldig bezoeken van een gebied gedurende vele jaren en in vele seizoenen met verschillende technieken (licht, stroopsmeren, zichtwaarnemingen, etc.). Pas dan kan er een completere indruk bestaan van het werkelijke aantal soorten dat er voor komt. Om een indicatie te hebben van de soortenrijkdom in een gebied is het noodzakelijk de kennis van de omliggende hokken te betrekken bij de bepaling voor een onderzoeksdekking.

Vooralsnog wordt nu gehanteerd dat de onderzoeksvolledigheid wordt gesteld op 'onbepaald' indien er één of meerdere waarnemingen van de soortgroep zijn aanwezig zijn in de NDFF en ook toestemming van de bronhouder is voor raadplegen van de gegevens. De onderzoeksvolledigheid wordt gesteld op 'niet onderzocht' indien er geen waarnemingen aanwezig zijn in de NDFF.

<i>klasse</i>	<i>definitie</i>
onbepaald	één of meerdere waarnemingen
niet	geen waarnemingen

Libellen

Libellen vliegen niet gedurende het gehele jaar. De meeste soorten vliegen in een generatie, die vaak niet meer dan zes tot acht weken duurt. De waarnemingen zijn gebaseerd op de waarnemingen van libellen en slechts incidenteel op die van larven of larvenhuidjes. De momenten in een jaar dat in een kilometerhok naar libellen is gekeken bepaalt dus de kans dat de aanwezige soorten allemaal gezien zijn. Voor de bepaling van de volledigheid van het onderzoek is dan ook gekeken naar de hoeveelheid waarnemingen in een kilometerhok en het aantal maanden dat er waarnemingen zijn gedaan.

<i>klasse</i>	<i>definitie</i>
goed	waarnemingen uit meer dan 3 maanden; of meer dan 10 waarnemingen uit 2 of 3 maanden; of meer dan 25 waarnemingen uit minimaal 1 maand
redelijk	10 of minder waarnemingen uit 2 of 3 maanden; of minder dan 26 waarnemingen uit 1 maand
slecht	10 of minder waarnemingen, waarbij de gezamenlijke set van waarnemingen uit maximaal 1 maand
niet	geen waarnemingen

Sprinkhanen

Vooralsnog wordt gehanteerd dat de onderzoeksvolledigheid wordt gesteld op 'onbepaald' indien er één of meerdere waarnemingen van de soortgroep zijn aanwezig zijn in de NDFF en ook toestemming van de bronhouder is voor raadplegen van de gegevens. De onderzoeksvolledigheid wordt gesteld op 'niet onderzocht' indien er geen waarnemingen aanwezig zijn in de NDFF.

<i>klasse</i>	<i>definitie</i>
onbepaald	één of meerdere waarnemingen
niet	geen waarnemingen

Overige ongewervelden

Deze groep is een bundeling van zes verschillende soortgroepen met beleidsrelevante soorten (de Habitatrictlijn, de Flora- en faunawet en de Rode Lijst). Het gaat om: bijen, kevers, mieren, bloedzuigers en mollusken van de Habitatrictlijn. Omdat het groepen betreft met een ver uiteenlopende biologie en ecologie zijn de methoden en perioden van waarnemen en gegevens verzamelen niet eenduidig. Bovendien betreft het hier gepresenteerde bestand een opsomming van deze verschillende groepen. Daardoor kan een indicatie voor de bepaling van de volledigheid niet gegeven worden.

Vooralsnog wordt gehanteerd dat de onderzoeksvolledigheid wordt gesteld op 'onbepaald' indien er één of meerdere waarnemingen van de soortgroep zijn aanwezig zijn in de NDFF en ook toestemming van de bronhouder is voor raadplegen van de gegevens. De onderzoeksvolledigheid wordt gesteld op 'niet onderzocht' indien er geen waarnemingen aanwezig zijn in de NDFF.

<i>klasse</i>	<i>definitie</i>
onbepaald	één of meerdere waarnemingen
niet	geen waarnemingen

Zeeorganismen

De groep van zeeorganismen is erg divers. Voor deze soortgroep is nog geen systematiek uitgewerkt om onderzoeksvolledigheid te bepalen. Vooralsnog wordt nu gehanteerd dat de onderzoeksvolledigheid wordt op 'onbepaald' indien er één of meerdere waarnemingen van de soortgroep zijn aanwezig zijn in de NDFF en ook toestemming van de bronhouder is voor raadplegen van de gegevens. De onderzoeksvolledigheid wordt gesteld op 'niet onderzocht' indien er geen waarnemingen aanwezig zijn in de NDFF.

<i>klasse</i>	<i>definitie</i>
onbepaald	één of meerdere waarnemingen
niet	geen waarnemingen